

(7) De bepandinge is gedaan voor de somme van hondert tien duysent ponden van veertich groeten Vlaamscher munten, ende afgetrocken die renten ende comineren, die de Prince tot zynen laste nam, soude die selve Prince in zuyvers gels geven, ende zynder Majt, uytreyken die somme van acht ende vyftich duysent vyf hondert drie ende 't festig ponden twee schellingen munte voirfz.

(8) De brieven der pantschap fyn van desen inhoud:

PHLS: BY DER GRATIE GODS Coninck van Castillien, van Leon, van Arragon, van Navarre, van Napels, van Sicilien, van Maillorke, van Sardeynen, van den Eylanden Indien, ende vaster eerden der Zee Occeane Eertschertoge van Oistenrycke, Hertoge van Bourgoingnen, van Lothryk, van Brabant, van Lemborch, van Luxemborch, van Gelre ende Milanen, Grave van Habsburch, van Vlaenderen, van Artois, van Bourgoingnen Palsgrave ende van Henegouwen van Holland, van Zeeland, van Naemen ende van Zutphen, Prince van Zwolle, Marcgrave des Heylickx Rycx, heere van Vrieslandt, van Salins, van Mechelen, van det Stad Steden ende Landen van Utrecht, Overvryssel ende Groeningen, ende dominateur in Asie ende in Affrycke. Allen den ghenen die dese Jegenwoirdige zien zullen saluyt. Alfo onse Lieve ende getrouwe Neve Ridder van onser ordene, Raad ende Camerlinck, Heeren Wilhem van Nassau Prince van Oraengnyen, Grave van Nassau &c. ons onlanCx heeft doen Voirhouden, zekere presentatiën ende Conditiën, mits welken hy begeeren ende te vreden soude wesen in pantschap te neemen, onse Stadt ende Heerlicheyd van den Grave ende Landt van Cuyk, met heuren dependencien ende toebehoorten, in alle sulcke autoriteyt, preëminencie, forme ende maniere, als wylen die Graven van Bueren voorstaeten van zyne kinderen, deselve in pantschap gehouden, gebruukt ende geposesseert hebben, versueckende dat in aansieringe van de goede, ende getrouwe dienten, die by wylen hoochloffelycker gedachtenissen den Keyser onsen Heere ende vader, ende ons gedaan heeft, ende alnoch dagelycx doet, ons believen wille hem die voorsz. pantschap over te laten, nae advenant van den penning festhiene van 't gene des 't zuyver Ordinaris incommen van dyn bevonden soude worden te bedragen, zonder daar inne te begrypen die gratuiteyten ende heden, die de Ingezetenen ende ondersaeten van den Grave ende Lande van Cuyk voirf: souden accorderen, dewelcke hy soude behouden tot zynen proffyte, alsoo hier voirmaals die voirn: Graven van Bueren gedaen hadden, ende voorts op zeekere andere presentatiën ende Conditiën by hem voirgehouden, Ende hem hier op te willen verleenen ende doen expedieeren, onse behoilycke oepene brieven daer toe dienende.

DOEN TE WETENE, dat 't selfde aengesien, ende aick begerende hier inne onsen Voirn. Neve den Prince van Oraengnyen te believen ende gratificeren, Ende hier opgehardt 't advis, eerst van onsen Lieven ende getrouwien die President ende Luyden van onsen Reckningen in Brabant, ende daer nae van den Hoofden ende Luyden van onsen Raden

230 BESCHRYVING VAN DE STAD GRAVE,

van Staete ende Financien, die welcke zyne voirs. presentacien wel ende in 't lange duersien ende gevisiteert hebben, mitsgaders oick die Reckeningen deshalven gedaen, ende al 't geene des zy bevonden bebben ter saken dienende. Ende voorts hier op vercregen hebbende 't Consent ende Accord van den drie Staten van onsen Lande ende Hertogdomme van Brabant, daer van 't inhouden van woirde te woirde hier nae volght. Alsoo onse aldergenadichste Heere die Coninck hadde den drye Staten s' Lands van Brabant, op den agtstenen dagh der maend van Novembri lestleden doen verthoenen, hoe dat zyne Majt. Sueckende alle middelen van te recouveren, ende te vindene Penningen, om te vervallen die groote oncosten, die hy dragen moet ter Caufen van dese tegenwoerdi-ge Oirloge, ende besundere om te Licentierene ende aff te danckene die Ruyteren ende knechten, op dat die Landen ende goede Subiechten mocht-ten gepreferveert, beschut, ende bewaert worden van den foulen ende Vuytteringen, die zy gescapen waeren te lydene, hadde onder andere genecessiteert geweest, te engageren ende te verpanden aan den Edelen Heere den Prince van Oraengnyen, die Stadt Landt ende Heerlykheydt van Grave ende Cuyck, met huere toebehoirten, Ende aengemeest die notoire qualiteyt des Voirs. Heeren des Princhen Voirs: mitsgaders die diensten die hy ende syne Voirsaeften den Voirs. Lande ende subiechten gedaen hebben, ende noch doen mach, dat oick 't Voirs: Contract is een naecte verpaninge in zeckere ende vaste handt, Ende dat die voirs: stukken hebben te voeren ende noch oniancx by gelycken titule beseten geweest by zyne voirs: voirsaeften, zulk dat nyet nyeuws en waere boven het Consent, d'welck die heeren Representerende die voirs: drye Staeten gegeven hadden, om te mogen vercoopen ende verpanden die Heerliche-den ende domeynen van zyne Majt, die welcke oick by faulke van gel-de geoirtsaet soude moghen wezen die beden te augmenteren ende te meerderen, mits den voirs: grooten noot ende Last, hadde die selve zijne Majt. doen den voirs: Staeten versueken, dat zy in de voirs: he-pandinge souden willen sonder eenige difficulteyt ende swaricheyt Con-fenteren, te meer dat die selve bepandinge waere gedaan voor de somme van honderd tien duizent ponden, van veertich grooten Vlaamscher mun-tten, ende dat afgetrocken die Renten ende Commeren die de voirs: Prince tot zynen laste nam, die selve Prince soude in zuyvers geits ge-ven, ende zynder Majt. vuytreycken, die somme van acht ende vyftich dusfent vyff hondert drye ende 't seftich ponden twee schellingen munte voirs:. Soo eest dat die Prelaten ende Edelen als Representerende die twee ierste Staeten s' Lands van Brabant, nae ryke deliberatie met mal-canderen daar op gehadt, willende die meeste schaede metter minister verhueden, hebben in decembri in den Jaere XVC. acht en vyftich om redene voirs:, ende dat den voirs: Staeten is verhaelt, dat die penningien van de voirs: verpaninge soude geconverteert worden tot meerder beneficie van den Lande, dan off die selve verpaninge nyet gedaan en waere, geconcentreert, ende Consenteren mits defen, in dezelve verpaninge, behoudelyck dat de voirs: Prince noch zyne dienaers en Officieren die voirs:

voirf: Stadt ende Landen nyet voirder noch anders en zal noch en zullen bezitten, gebruyken, noch doen bedienen, dan alsoo die onder onsen Heere den Coninck ende zyne voirsafeten beseten, gebruykt ende bedient zyn geweest, zulcx dat d'ondersafeten van Brabant, daer by in huere oude rechten, hercommen, privilegien, ende Usantien, nyet en worden vercart, noch vermindert, Behoudelyck oick dat den derden Staet des voirf: Landts ingelycx hier inne accordeeren ende Consentere ende andersints niet; Allet welck aenhoort ende aenmerckt wessende by de gedeputeerde vanden vier hoofdsteden s'Landt voirf:, ende daar op met hueren ledien gedelibereert zynde, hebben ten dage van desen naebescreven overbracht hoe dat zy duer de goede affectie die zy tot mynen Heere den Prince dragende zyn, hein hebben geheelyck geconformeert, ende Conformeeren hen mits desen, metten voirf: Confente der twee ierste Staeten hier voiren geinsereert, onder expresse Conditie by die van der Stadt van s'Hertogenbosche ondersproken ende andersins nyet, dat die voirf: Stadt van den Bossche metter voirf: verpandinge nyet en zal worden geprejudiceert noch vercart in huere privilegien Usantien Jurisdichten, oude hercommen ende andere gerichticheden, Ende dat die voirf: Prince van Oraengnyen, egeen nyeuwicheyden, befaernisse, lasten, Impositien, Weechgelt, Bruggegelt, off eenige andere belastinge hoedanich datmen die soude moegen noemen, en zal in toegemende tyden, te water ende te Lande moegen opfetten, in prejudicie der Inguzeten ende borgeren der voirf: Stadt van den Bosche, ende haerder Meyeryc, ende dat die voirf: Prinche als Pantheere daar aff der voirf: Stadt zal verleenen bezeegelde brieven. Van welcken Consente voirf:, is dese tegenwoordige acte zyne Majt. ende tot verseekertheyt myns Heeren des Princhen van Oraengnyen verleent. Aldus gedaan tot Bruesfele Zeffentwintich dagen in Aprili in den Jaere vyftien honderd negen en vyftich, aldus onderteekent Jacob Abt van Vlierbeke, Mathys Abt van Villers, Nicolaus Abt van Grimbergen, Arnoldus Abt tot Tongerloo, Jan de Berges, George de Berssele, Rolandus de Rycke, Guilielmus Martyn, Jo: Gillis, R: Loekeman. Wy om deeze ende andere merckelyke redenen ons daar toe beweegende, genegen wessende ter beeide ende begeerte van onsen voirf: Neeve den Prince van Oraengnyen, hebben den zelven vuyt onser rechter wetentheyt, auctoriteyt ende volle macht voir ons, onsen erfven ende naacomelingen, Hertogen, ende Hertoginnen van Brabant, vercocht, gecedeert, ende getransporteert, vercoopen, Cederen, ende transporteren by desen, de voirf: Stadt ende Heerlicheyt van den Grave ende Landt van Cuyk, huere toebehoorten ende dependencien, mitsgaders alle die domeynen, Renten, ende incommen daer toebehoorende nyet daar vuytgesondert, off gereserveert, om die voiraan in pantschap te mogen houden, ende daar van by hem zynen erfven, naecomelingen off actie van hen hebbende genyeten ende gebruycken, totter afslottinge derselver pantschap, in zuilken hoocheyt, jurisdictie, preeminicie, forme, ende maniere als wylen hoochgedachte Keyserlyke Majesteyt en wy zedert de Loslinge van de voirschreve voor-gaende

gaende pantschap, geschiet in de maendt van Februario XVc. negen en veertich, gebruyckt ende gepoffeert hebben, mitsgaders van de Courwegen, ende andere diensten daar toestaande ende behoorende, ende dat voir de somme van hondert ende thien duysent ponden, van veertich grooten onser Vlaemscher munten 't pont eens, boven alle grontchysen ende andere ordinarisse lasten, daar mede de voirschreve Stadt ende Heerlicheyt van den Grave ende Landt van Cuyck van ouden tyden voir de voirs: Losinge belast zyn geweest, ende alioch tegenwoordich belast zyn, van welcke somme affgecort ende gedefalqueert zullen worden eenen vyftich duysent vierhondert sesendertich ponden achtien Schellingen, munte voirs: tot welcker sommen belopen die hooftpenningen van twee duysent ses hondert tien ponden drye Schellingen twee penningen erflyke Rente, te lossen den penninck t'welfve, Item van twee hondert eenen vyftich ponden achtien Schellingen zeven penningen, te lossen den penninck veerthien, ende van duysent sesendertich ponden vyfthien Schellingen te lossen den penninck festhien, zedert de voirs: Losinge vercocht, ende daar mede wy de voirs: Heerlicheyt ende Landt belast laten, dewelcke onse voornoemde Neeve die Prince van Oraengnyen, 't zynten laste overneempt, mits welcken alnoch zuyverts gelts blyft ende reisteert totter somme van acht en vyftich duysent vijf hondert drye en 't festich ponden twee Schellingen munte voirscreve, dewelcke onse voornoemde Neeve die Prince van Oraengnyen opbringen ende betalen zal in handen van onsen lieuen ende getrouwien Raedt ende ontfanger Generaal van onsen financyen Lieven Wouters, Te wetene een derdeel in gereeden geldie, een ander derdendeel binnen ses weken naestcommende, ende 't leste derdendeel binnen ses weken daer nae volgende, van welcke somme onse voirnoemde ontfanger Generaal gehouden zal weesen hem te geven zyne brieven van descharge, in de ontfanck daar van te maken Reekeninge, bewys ende Reliqua te doen 't onsen Proffytle metten anderen penningen van synen ontfanck; Ende zal onsen voirs: pantschap zedert den eersten dach van Novembri in 't voirtleden Jaer XVc. achtien vyftich, mitsgaders oick van alle die vruchten, profyten ende incommen, die naeden voirs: dach vallen ende verschynen zullen, nyet tegenstaende dat die meersschen, beempden, winnende Landen ende Thienden int voorgaande saysoen ontbloot ende opgelicht zyn geweest, Ende zal onse voirnoemde Neeve gehouden worden te betalen die termynen van den Renten verschenen nae den voirs: eersten dach van Novembri, ende zulcx zal oick van onsen 't wegen gedaan ende geuseert worden ten tyde van der aflossinge dessels Pantscaps, maar want men by Staete daar van gemaect bevonden heeft, dat 't incommen van den voirs: meersschen, beempden, winnende Landen ende Thienden meer bedraecht dan de rate van tyde van de voirs: Renten, zedert den dach van den voorgaenden terinyen van den verschyndach van dien, tot den lesten van Octobri lestleden, Soo zal onse Voornoemde Neeve gehouden wesen te employeren ende bekeeren tot nootlycke reparatiën van deslooten

een ende huysen van onser voors: Stadt van den Grave, die somme van ses hondert ponden munte voirscreeven eens, sonder hier naemals daar van eenich rembourslement te mogen eyfchen of pretenderen, Ende voorts hebben wy den voirs: Prince van Oraengnyen gantzlycken overgelaaten ende overlaten by deesef, alle de beden, ende gratuityten, zulcke als die Ingezeten ende ondersaeten van der voirs: Stadt ende heerlicheyt van den Grave ende Lande van Cuyck, zullen willen geven, ende accorderen, alles zonder prejudicie van zynder actie die hy pretendeert in de helft van der heerlicheyt ende kerspel van Sambeecke, ende zyne behoorten ende dependentien, mitsgaders in twee stukken Lants gelegen by der voirs: Stadt vande Grave als momboir ende vooght van zyne kinderen by hem geprocreert aan wylen Vrouwe Anna van Egmont zynder huysvrouwe dogter van wylen heere Maximiliaan van Egmont Grave van Bueren, Blyvende oick wy ende onse naecommelingen geheel in alle exceptien ter Contrarien, in welcke actie onse voorn: Neve blyven zal in zyn geheel soo hy tegenwoirdelyck is als de losinge van de voirs: Pantchap geschien zal, welke Losinge by ons onse naecommelingen of actie hebbende nyet en zal mogen geschien dan nae die thien verfchenen Jaeren, te rekenen zedert den voirs: eersten dach van Novembri lastleden, ende van dan voorts 't allen tyden ende stonden, als ons of onsen naecommelingen goed duncken zal, mits betalende teffens ende 't eenemale de voirs: somme van hondert tien duysent ponden, ingevalle dat geduerende de voirs: pantchap, onse voorn: Neve de Prince van Oraengnyen zyne naecommelingen off actie van hem hebbende, gequeten ende gelost zullen hebben, alle de voirs: Renten by zyne Key: Majt. ende ons daar op beset ende geconstitueert, zoo voirs: is, dan neen, sullen wy off onse naecommelingen gehouden wezen in minderinge van de voirs: hondert tien duysent ponden, 't onsen lasten te nemen die hooftpenninghen van den Renten die by den voirs: Prince van Oraengnyen off zyne naecommelingen op de voirs: Stadt ende heerlicheyt van den Grave ende Lande van Cuyck gelaten zullen wezen, maer indyen geduerende dese pantchap onse voorn: Neve de Prince van Oraengnyen, zyne Erfven off naecommelingen afqueten off lossen eenige partyen alreede verset van den toebehoorten van der voirs: Stadt ende heerlicheyt, off oick eenige van de oude Renten, by de voirs: Key: Majt. noch by ons nyet beset off geconstitueert zynde, tot ende nae advenant van den penningck twintich off daar onder, in sulcken gevalle zullen wy, onse naecommelingen off actie hebbende, willende 't onsweerts neemen off aflossen de voirs: Stadt Landt ende heerlicheyt, hen doen weederkeeren, mette hooftpenninghen van deze jegenwoordige pantchap, 't Capitaal van den gelosten partyen off afgequeten Renten als boven, afkortende ende defalquerende nochtans die hooftpenninghen van den Renten off andere losbaere Lasten die hy daar op gelaten, off van nyeuws geconstitueert zal hebben, zoo voirs: is, Behoudelyck oick dat geduerende den tyd van de voirs: pantchap, onse voirs: neve den Prince van Oraengnyen zyne Erfven ende naecommelingen, off actie van hen heb-

Gg

ben-

bende gehouden zullen weezen in behoorlycke reparatie te houden de twee sloten off Casteelen staande bynnen der voirs: Stadt van den Grave, ende oick de Windt en Watermolens in den selven staet als die hem overgelevert zullen worden, by visitatie ende estimatie van den Werckluyden die van beyden zyden daar over geroepen ende genomen zullen worden, wel verstaande dat *zy* gheene nyeue wercken off fortificatiën en sullen vermogen te maken t'onser lasten, sonder onse expresse ordinatie, ende van den voirs: van onsen financyen, En zullen oick geen eyken mogen hauwen off doen hauwen, sonder daer op alvooren te hebben onsen oirloff ende Consent, ten zy dat de voirs: eyken vervleelen off dat 't selve waere, om die t'employeren in de nootlycke reparatiën van den sloten, Casteelen, huysen, hoeven ende meulen, in welcken gevallen zal hy gehouden weezen, voor eene afgehouwen eyck twee andere jonge eyken plantsoenen te doen stellen, sal oick die boschen moeten onderhouden, In goeden ordene zoo t'behoort, ende die te doen hauwen by partyen in hun saisoen, ende ten tyde van der afflofinghe d'zelve overgeven in zulcken staat ende grootte als die by den Landmeter gemeten zyn geweest, Ende alsoo den bosch genaemt den boort, is een bosch eensdeels besyaget mit eeckelen wassende d'een in d'andere, zulcx dat latende den selven bosch in sulcken staet als hy gegenwoirdelycken is, nyet geschapen en is tot eenigen prooffte te cominen; Sal onse voir: Neve die Prince van Oraengnyen, syne erfven ende naecommelingen plantsoenen daer vuyt moegen neemen, ende dezelve elders doen planten bynnen der voirs: heerlicheyt van den Grave ende Lande van Cuyck, ende oick tot meesten ende geduerigen prooffte van den voirs: Lande, den voirs: bosch in alles off partie van dyen mogen brengen tot winnende Landt, beempden, off meerischen, Blyvende noctans den grondt in der proprieity ende eygendom aan de voirs: Heerlicheyt, Ende ingelycx zullen zy moegen gebruycken van den Moer in 't kerfpel van Mil, zoo wylen die Graven van Bueren gedaan hebben, ende oick die hreyen ende woeste Landen geven in pachte off Erflyken Chynsen, maar en zullen dezelve nyet erfelycken ende eeuwelycken mogen vercoopen, sonder Consent van ons, off van onsen naecommelingen, Item zal de voirs: Prince van Oraengnyen ende zyne naecommelingen gehouden weezen de voirs: Stadt ende heerlicheyt vanden Grave ende Lande van Cuyck te houden van ons als Hertoge van Brabant tot eenen vollen Leenen, ende 't allen tyden ende stonden alst van noden wesen zal oepeninge te doen van der voirs: Stadt, sloten, ende Casteelen, om ons daar mede te behelpen jegens eenen yegelycken, ende en sullen de voirs: plaatseen in pantschap nyet mogen geven noch transporteren aan eenige vremde heeren off persoonen in 't geheel noch in deele, welverstaande oick dat onse voir: Neve de Prince van Oraengnyen zyne voirs: Erfven ende naecommelingen off actie van hen hebbende zullen gehouden weezen ten tyde van de afflofinghe de voirs: plaatze over te geeven ende restitueren in zulcke behoorlycke reparatie mitsgaders alle 't Jaarlycx incommen als hem gegenwoirdelyck gegeven zal worden volgende die Administrat-

nistratie ende ontfanck die daar van gehadt heeft Jaspar van Eyck, zedert den eersten dach van Februario XVc. negen en Veertich, dat als doen daar van die lossinge by zyne voirs: Key: Majt. gedaan was zoo voirs: ende oick al t'geene dat hy vermeerdert ende gelost zal hebben, Willende dat Copie auctentyck van der Rekeninge van den voorn: Jaspar van Eyck eyndende den lesten dach van Oetrobri lefleden in 't voirscreven Jaar XVc. achten vyftich onsen voorn: Neve den Prince van Oraengnyen geleverd zal worden mitte originele Cheynsboeken ende Registers van de Erfpachten, dewelcke hy ter aflossinge wederomme zal moeten restitueeren, sonder eenige partie van de domeynen te laten vergaan, verliezen, off verminderen, dan indient gebeurde dat by inundatie, tempeste, brant, oirloge off andere ongeval de voirs: Stadt, sloten, Castelen, hoeven ende moelens off eenige partyen van dien, bedorven ende geruyneert worden, zal in zulcken gevallen nyet gehouden wezen de huyssingen ende edificien in anderen Staete over te leveren, dan die ten dage van der aflossinge bevonden zullen wezen, ende zal onse voirs: Neve laten gebruiken van buere pachten de ghene die eenige partie van onse domeynen in pachte genomen heblien, totter expiratie van dezelve pachten, ten ware dat hy deshalven mit hen overquame ende veraccoerdeerde, soo wy oick doen zullen mit gelycke pachters ten dage van der aflossinge, indyen dat de pachten nyet en excederen, de gewoonelycke termynen, ende voirts zal hy gehouden wezen zyne Reverfael briefven in behoirlycker formen over te geven ende oick zyne Obligatiën, zoo wel ons als den voirs: Staeten van Brabant, inhoudende behoeft de voirs: Stadt, sloten, ende Castelen, wel ende zekerlyck te bewaeren, om die ter voirs: aflossinge wederom te leveren, maar in gevallen van oepen Oirloge in 't quartier van den Grave ende Lande van Cuyck off den ommeliggende plaatzen daer van bericht wesende by onsen voorn: Neve off zyne eriven zullen wy off onse naecommelingen de voirs: Stadt, sloten ende Castelen doen bewaeren zoo 't behooren zal, Ende zal insgelycx gehouden worden bynnen der voirs: Stadt van den Grave ende Lande van Cuyck onse Placcaten, geboden ende ordinantien gepubliceert, ende alnoch te publiceeren, te doen onderhouden ende observeren, Ende oick behoirlycken Eedt te doene in onsen handen, zoe wylen die Grave van Bueren leist overleden gedaan heeft. Ende tot meerder verschertheyt van onsen voirs: Neve den Prince van Oraengnyen, hebben wy gerenuncieert ende renuncieeren by dezen voirs: ons, onsen Erfiven ende naecommelingen Hertogen ende Hertoginnen van Brabant, alle Keyserlycke, Conincklycke ende andere Rechten, die Princen zouden mogen pretenderen, ende oick van alle 't geen dat men soude willen off moegen allegeren om deze jegenwoirdighe pantschap te invalideren, zunderlinge den rechte zeggende generale renunciatie van geender weerder te zyne ten waere datter speciaele voirgæ, Alles sonder bedroch off argelist. Ontbieden daeromme ende beveelen onsen lieven ende getrouwien die Cancellier ende Luyden van onsen Rade ende Reekeningen in Brabant, den voorn: van onsen financyen, Drossaet van Brabant,

Brabant, Schoutet van Bossche, Amptman, Rentmeester, officiers ende amptluyden van den Grave ende Lande van Cuyk ende allen anderen onsen Rechteren, Justicieren Officieren ende ondersaeten, dien dit aan gaan zal, dat zy onsen voorn: Neve den Prince van Oraengne, zynen Erfvven, naecommelingen, off actie van hen hebbende, van deze onse tegenwoerdige pantschap, Ostroy, ende Confent, mitsgaders van allen den inhouden van dezen onsen brieve, voir den tyd, op de Conditien, ende in der ruegen ende manieren voirscreven doen laten ende gedogen, rustelyck, vreedelyck ende volcommelyck genyeten ende gebruycken, sonder hen te doen off te laten geschien, eenich hinder, lesfel, off mojenisse ter Contrarien, procederende by den voirs: van onsen financyen ende Reekeningen in Brabant, ter verificatie ende interinemente van dese Jegenwoerdige nae huere forme ende inhouden, sonder eenich wederseggen off zwaericheydt, want ons alsoe gelieft, nyet tegenstaende, dat by de Ordinantien hier voortyts gemaect op 't stuk van onse doinyen ende financyen, onder anderen expresselyken verboden ende geinterdiceert is, onse voirs: domeynen te mogen vercoopen, belasten, verpanden, off versetten, 't welck wy onsen voorn: Neve den Prince van Oraengnyen, noch zynen Voirs: Erven, naecommelingen off Actie van hen hebbende nyet en willen hinderen off prejudicieeren, inaer hebben dezelve daer van gereleveert ende releveneren by dezen, ende by dezelve ontlast de voirs: van onse financyen en de Reekeningen ende allen anderen officiers van den eeden by hen gedaan, op de onderhoudenisse ende observantie van de voirs: Ordinantie, blyvende dezelve in alle andere huere puncten ende artielien in huere volle macht, effect, ende Viguer, niet tegenstaende oick eenige andere Ordinantien restrictien, geboden off Verboden ter Contrarien. Des 't Oirconden soo hebben wy onzen Zegel hier aen doen hangen, Gegeven in onser Stadt van Bruefsele den Zesten dach van Meye in 't Jaer ons sheeren duyzendt vyf hondert ende Neegen ende Vyftich, van onsen Rycken, te wetene van Spaengnyen, Sicilien &c. 't Vierde, ende van Napels 't zeste. (onder op de plieque aen de eene zyde stond) By den Coninck, den heeren van Berlaymont ende van Hatchicourt hoofsden. Heeren Pieter Boisot Tresorier Generael. Jois de Damhoudere Ridders. Albrecht van Loo ende Robert de Bouloigne gecommitteerde van de finaucien ende anderen Jegenwoerdich (was geteekent) d'Overkoepel. (En aan d'andere zyde op de plieque stond) Desen tegenwoerdighen brieff is gesien geweest inder Cameren van den Reekeningen ons heeren des Coninck &c. te Bruefsele, ende aldaar geregistreert in 't Register in der selver Cameren gehouden boven geteekent metter Letteren J. beginnende in Decembri Ao. XVe. vyf en vyftich ende navolgende den inhoudende bevelen ons voirs: heeren des Coninck hier inne begrepen in 't voirs: Registere geregistreert foliis XXII, XXIII, ende XXIIII, ende in derselver Cameren gelaterineert geweest nae huere forme en teneur op ten XXVIten dach van Meye Ao. XVC. negen en vyftich. (was geteekent) Hoochstiel, onder uyt was hangende aan een franyue staart een Zegel gedrukt in rood waisch, (in dorso stond) Die.

Die hoofden Tresorier Generael ende gecommitteerde van den domeynen ende finan: ons heeren des Konincx , Consenteren alsoe veele als 't in hen is d'inhouden in 't witte van desen te worden gefurneert ende volbracht, in alder vuegen ende manieren alzoe zyne Majt. dat wikt ende beveelt gedaan te worden by desen, gescreven onder die hanteekenien van den selven hoofden, Tresorier Generael ende gecommitteerde, den Vilden dach van Maye XVC. negen en vyftich. (was geteekent) Berlaymont Bolsoet, J. Damhoudere, A: van Loo, R. de Bouloigne.

WILHELMUS prince van Orange heeft in huwcklyk gehad de dogter vanden grave van Bueren en ook alsoo syn erfgenaam geworden (1); en is aldaar Ao. 1560. als pantheer gehult geworden (2). Die van 't lant van Cuyk siet No. 78. contribueerden hier toe 16000. gul. in maniere en conditien als sy hier vooren aan Keyser Carel gegeven hadden tot haare redemptie. En die vande Stad siet No. 79. gaven daar toe alleen 3000. gul. mede op conditie dat sy inde contributien vande voorsz. van Cuyk niet lasten en souden. Onvermindert al de vooraengetoge en nog laatst by Keyser Carel geconfermeerde privilegien en vrydomme der Stad Grave op de Gelderse tollen, soos is egter tus-schen haar en de heeren van Bronchorst tot Batenburg daar over voor den Raad van Brabant proces geweest en Ao. 1562. No. 80. by sententie getermineert, confirmerende de Stad haar geseyden vrydom uytgenomen in de markt tol: maar door verloop van tyt en opgevolgde troublen, raakte dit buyten usantie en memorie; sulks die vande Grave daar nao soo wel in den markt als ordinaires tol vry voeren, tot tyde den Graaf van Hoorn hier Gouverneur was, welke heer van Batenburg geworden had men hier tot burgemr. een Wassenburg en Heukeloven, welke eerste des Graven knecht geweest was, die dese sententie verklikt en aan 't ligt gebragt hebben, sulks men van doen voort en ook nog den markt tol moet betalen. Dit syn al vrugten van vreemde regenten. Desen Prins Willem heeft Ao. 1563. Num. 81. op remonstrantie vande Magistraat der Stad Grave by poene van 60. goude realen en arbitrale correctie verboden geen goederen te verkopen sonder de daar uyt gaande lasten te specificeren. Ao. 1570. siet No. 82. is by de Raaden van syn Majt. de ordonnantie